

รายงานวิจัย

ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน
คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย

The Satisfaction of Entrepreneur the student
Faculty of Business Administration Rajamangala University
of Technology Srivijaya

นางสาววิริยา ปิ่นสุวรรณ

Miss. Wiriya Pinsuwan

นางสาวพัชรี เถาว์ถวิล

Miss. Patcharee Toatawin

นางพิมพ์จรัส บุญเลิศ

Mrs. Pimjaras Boonlaet

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
งบประมาณเงินรายได้ ประจำปี พ.ศ. 2558

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย
ชื่อผู้วิจัย	วิริยา ปิ่นสุวรรณ พัชรี เกาว์ถวิล พิมพ์จรัส บุญเลิศ
หน่วยงาน	คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา
ปีที่ศึกษา	พ.ศ. 2558

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย กลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าของกิจการหรือผู้จัดการหรือหัวหน้าส่วนราชการ ของสถานประกอบการที่เป็นหน่วยงานของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานเอกชน จำนวน 101 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบสมมติฐานใช้ทดสอบ One-way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย ในภาพรวมทุกด้านมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}=4.52$ และ S.D. = 0.431) และเมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจของปัจจัยในแต่ละด้าน ผลปรากฏว่า ปัจจัยลำดับที่ 1 ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญคือ ปัจจัยด้านระเบียบวินัย ($\bar{x}=4.69$) รองลงมา ปัจจัยด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x}=4.55$) ปัจจัย ด้านความรู้ ($\bar{x}=4.51$) ปัจจัยด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x}=4.50$) ปัจจัยด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{x}=4.44$) ปัจจัยด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{x}=4.43$)

2) กลุ่มตัวอย่างที่ประเภทของการดำเนินกิจการต่างกันมีระดับความพึงพอใจที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายพบว่า มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้าน

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านระเบียบวินัย แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนด้านคุณธรรม จริยธรรมไม่แตกต่างกัน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายฝ่ายหลายท่านที่ได้ให้ความกรุณา ซึ่งผู้วิจัยใคร่ขอแสดงกิตติกรรมประกาศไว้ ณ ที่นี้ด้วย และขอขอบคุณท่านที่มีพระคุณ ดังต่อไปนี้

ขอขอบคุณ คณบดีคณะบริหารธุรกิจ คณะผู้บริหาร ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนโครงการวิจัยนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณสถานประกอบการ ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม ซึ่งทำให้ผู้วิจัยสามารถทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี อันเนื่องมาจากข้อมูลที่ได้รับนั้นเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ ที่ได้มีส่วนในการประสิทธิ์ประสาทวิชาแสงสว่างแห่งชีวิตและปัญญาแก่ผู้วิจัย รวมทั้งผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานที่คอยให้กำลังใจ จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ตามเป้าหมาย

วิริยา ปินสุวรรณ และคณะ

เยาวพา ณ นคร
พฤศจิกายน 2558

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	2
สมมติฐานของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
คณะบริหารธุรกิจ	4
การดำเนินการฝึกงานของคณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย	7
แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกงาน	8
บทบาทและความสำคัญภาคความร่วมมือของสถานประกอบการ	13
ประโยชน์ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษาได้รับ	14
ปัจจัยที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน	15
คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	26
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	27
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	38
อภิปรายผล	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	42
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	42
บรรณานุกรม	43
ภาคผนวก	44
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	45

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1	พฤติกรรมบ่งชี้ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา	16
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	28
ตารางที่ 4.2	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย	29
ตารางที่ 4.3	ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ	33
ตารางที่ 4.4	แสดงการเปรียบเทียบรายคู่เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ในภาพรวม ด้วยวิธี Scheffe	34
ตารางที่ 4.5	แสดงการเปรียบเทียบรายคู่เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านความรู้ ด้วยวิธี Scheffe	34
ตารางที่ 4.6	แสดงการเปรียบเทียบรายคู่เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านทักษะทางปัญญา ด้วยวิธี Scheffe	35
ตารางที่ 4.7	แสดงการเปรียบเทียบรายคู่เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้วยวิธี Scheffe	35
ตารางที่ 4.8	แสดงการเปรียบเทียบรายคู่เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยวิธี Scheffe	36
ตารางที่ 4.9	แสดงการเปรียบเทียบรายคู่เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านระเบียบวินัย ด้วยวิธี Scheffe	36

สารบัญภาพ

ภาพที่ 2.1 กระบวนการพัฒนานักศึกษาฝึกงาน

หน้า
9

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประกอบด้วย 4 สาขา คือ สาขาการจัดการ สาขาการบัญชี สาขาระบบสารสนเทศ และสาขาการตลาด ซึ่งในปัจจุบันสถาบันการศึกษามีการจัดการศึกษาที่ยึดหลักการเรียนการสอนแบบเน้นทักษะการพัฒนาตนเอง และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ จึงจำเป็นต้องปฏิรูประบบและกระบวนการเรียนรู้เน้นให้รู้วิธีการเรียนรู้ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษา ซึ่งคณะบริหารธุรกิจมีรายวิชาการฝึกงานในทุกหลักสูตร ซึ่งอยู่ในชั้นปีที่ 4 เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์การทำงานกับสถานประกอบการจริง การฝึกงานในหลักสูตรเป็นวิชาหนึ่งที่จะทำให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการ และเป็นการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพต่อไปตามอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ คือบัณฑิตนักปฏิบัติทางคณะบริหารธุรกิจจึงได้จัดส่งให้นักศึกษาเข้าฝึกงานตามสถานประกอบการต่าง ๆ หลายแห่งทั้งภายในจังหวัดและภายนอกจังหวัด ในทุกภาคการศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมการด้านความพร้อมในการฝึกทักษะและพัฒนาฝีมือของนักศึกษา ในเบื้องต้นก่อนที่นักศึกษาจะออกปฏิบัติงานจริงเพื่อประกอบอาชีพในวันข้างหน้า ซึ่งที่ผ่านมาได้มีข้อเสนอแนะและข้อควรปรับปรุงจากสถานประกอบการหลาย ๆ ด้าน ตอบกลับมายังคณะเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้กับนักศึกษารุ่นต่อไป

ดังนั้น คณะผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ รวมถึงลักษณะของนักศึกษาฝึกงานที่สถานประกอบการต้องการ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย 2) เพื่อศึกษาคูณลักษณะของนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย 3) เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการพัฒนา นักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และคณะผู้วิจัยจะนำผลการวิจัยไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อให้นักศึกษาที่จะออกฝึกงาน และผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกไป มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการอย่างแท้จริง

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าของกิจการ หรือ ผู้จัดการ หรือ หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้างาน หรือ ผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานรัฐบาลจำนวน 17 คน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจจำนวน 23 คน และ หน่วยงานเอกชนจำนวน 95 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 135 คน ซึ่งอยู่ในสถานประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าฝึกงานจำนวนทั้งสิ้น 135 แห่ง ประจำปีภาคเรียนที่ 1/2556 และภาคเรียนที่ 2/2557

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

เจ้าของกิจการหรือผู้จัดการหรือหัวหน้าส่วนราชการ ของสถานประกอบการที่เป็นหน่วยงานของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานเอกชน จำนวน 101 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ คุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงานคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านระเบียบวินัย

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่เกิดจากการฝึกงานของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ซึ่งเป็นผลจากการได้รับการตอบสนองความต้องการ ทั้งทางด้านวัตถุ และทางจิตใจ เมื่อบุคคลเกิดความพึงพอใจจะทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ

2. สถานประกอบการ หมายถึง สถานประกอบการหรือหน่วยงานที่รับนักศึกษาฝึกงานของ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เข้าฝึกงาน ประกอบด้วย หน่วยงานรัฐบาล หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานเอกชน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 หน่วยงานรัฐบาล หมายถึง หน่วยงานสังกัดราชการ กอง กรม กระทรวง ที่บริหารงานโดยงบประมาณของแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่การงานของรัฐบาล ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

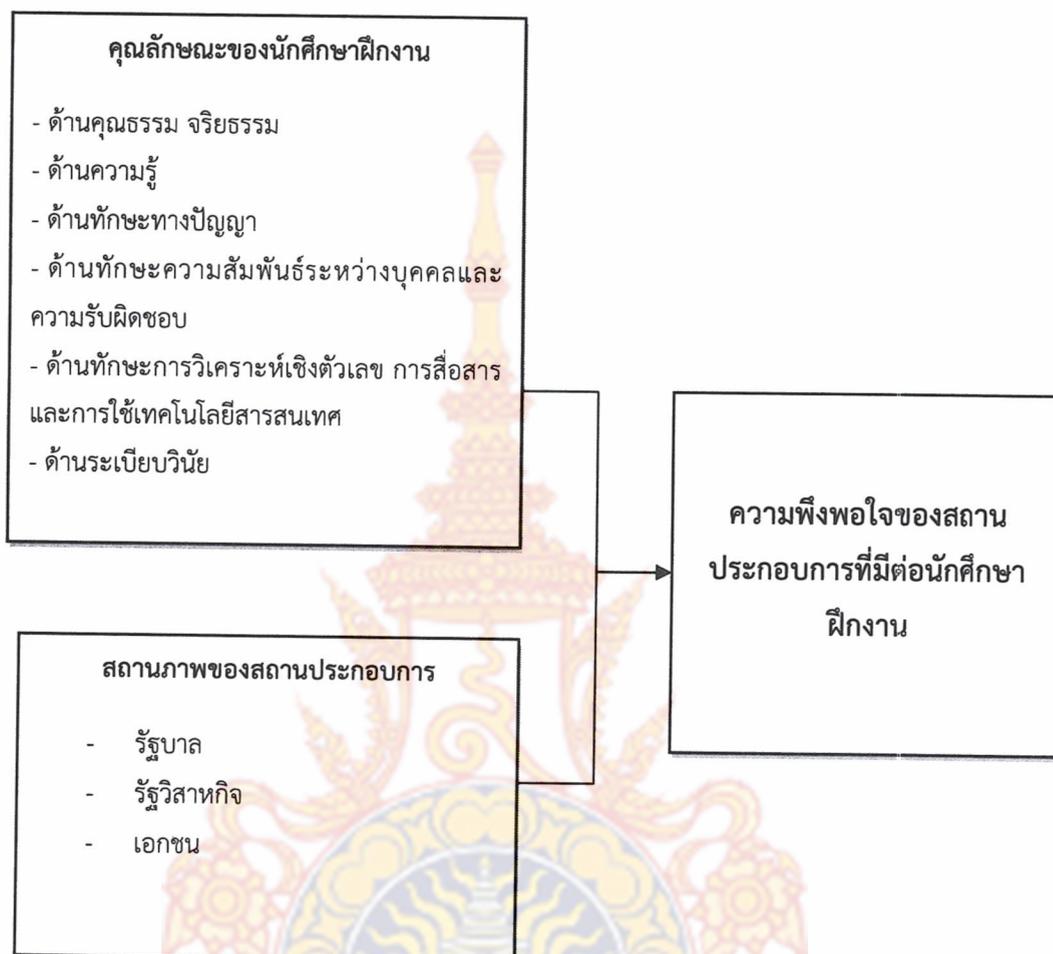
2.2 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หมายถึง หน่วยงานและกิจการที่รัฐบาลเป็นผู้ลงทุน หรือถือหุ้นส่วนมากไว้ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

2.3 หน่วยงานเอกชน หมายถึง กิจการที่ประชาชน (ส่วนบุคคล) เป็นผู้ลงทุน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

3. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2556 และ 2557 ของ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

4. การฝึกงาน หมายถึง การนำความรู้ภาคทฤษฎีไปสู่ภาคปฏิบัติของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ ก่อให้เกิดการเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ ช่วยให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานจริง มีความสามารถในการทำงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในสถานประกอบการ และ การประกอบอาชีพอิสระ นักศึกษาได้รู้เทคนิคการทำงาน ขั้นตอนการทำงาน การฝึกทำงานร่วมกับผู้อื่น สร้างความเชื่อมั่นและเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. รับทราบระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
2. รับทราบคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงานคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยที่สถานประกอบการต้องการ
3. เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา นักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
4. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการพัฒนานโยบายของคณะบริหารธุรกิจต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบการศึกษา โดยแบ่งรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1. คณะบริหารธุรกิจ
2. การดำเนินการฝึกงานของคณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย
3. แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกงาน
4. บทบาทและความสำคัญภาคความร่วมมือของสถานประกอบการ
5. ประโยชน์ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษาที่ได้รับ
6. ปัจจัยที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน
7. คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. คณะบริหารธุรกิจ

คณะบริหารธุรกิจ เดิมเรียกว่า คณะวิชาบริหารธุรกิจ มีการจัดการเรียนการสอน 2 ระดับ คือ ระดับ ปวส. และระดับปริญญาตรี ซึ่งระดับ ปวส. มี 4 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี เริ่มเปิดสอนเป็นครั้งแรก ในปีการศึกษา 2504 เปิดสอนเป็นแผนกแรกของคณะวิชาบริหารธุรกิจ ต่อมาเปิดสอนแผนกวิชาการเลขานุการ ตั้งแต่ปี 2508 ในปี พ.ศ. 2526 ได้เปิดสอนแผนกวิชาการตลาด จนกระทั่งในปี 2538 ได้เปิดสอนแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ซึ่งระดับ ปวส. ทุกแผนกวิชาได้ถูกปิดไปเมื่อ พ.ศ. 2548 ส่วนปัจจุบันเปิดสอนในระดับปริญญาตรีมี 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี เริ่มเปิดสอนครั้งแรกในปีการศึกษา 2532 สาขาวิชาการจัดการ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2534 และสาขาวิชาการตลาด ได้เปิดสอนในปีการศึกษา 2542 สาขาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2549

คณะบริหารธุรกิจ เดิมชื่อฝ่ายพัฒนศึกษา เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2498 มีแผนกวิชาเพียงแผนกเดียว คือ แผนกวิชาพัฒนศึกษา รับผู้สำเร็จการศึกษาจากมัธยม ปีที่ 6 (มัธยมศึกษาปีที่ 3 ปัจจุบัน) หลักสูตร 3 ปี สำเร็จได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวนที่รับ 30 คน (ชาย 15 คนและหญิง 15 คน) เรียนที่โรงเรียนวรนารีเฉลิมสงขลา โดยแต่งตั้งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวรนารีเฉลิมให้ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายพัฒนศึกษา (ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวหน้าคณะวิชาคนแรก) และได้พัฒนามาตามลำดับดังนี้

- ปี2504 เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี สาขาวิชาการบัญชี รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (เล็กรับปี 2546)
- ปี2506 เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี สาขาวิชาการเลขานุการรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (เล็กรับปี 2549)
- ปี2507 เปลี่ยนชื่อจากฝ่ายพัฒนียการ เป็น คณะวิชาบริหารธุรกิจ
- ปี2508 เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 3 ปี สาขาวิชาการบัญชี รับผู้สำเร็จการศึกษามัธยมปีที่ 8 หรือมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปัจจุบัน (เล็กรับปี 2512)
- ปี2510 เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 3 ปี สาขาวิชาการเลขานุการ รับผู้สำเร็จการศึกษามัธยมปีที่ 8 หรือ มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปัจจุบัน (เล็กรับปี 2515)
- ปี2526 เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) หลักสูตร 2 ปีสาขาวิชาการตลาด รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (เล็กรับปี 2549)
- ปี2529 เปิดสอนระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี สาขาธุรกิจศึกษา-บัญชี (เล็กรับปี 2538)
- ปี2532 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี
- ปี2538 เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาการจัดการกลุ่มวิชาการจัดการทั่วไป เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาการจัดการกลุ่มวิชาการจัดการอุตสาหกรรม
- ปี2542 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาการตลาด
- ปี2548 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาการจัดการกลุ่มวิชาการจัดการสำนักงาน
- ปี2548 เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์
- ปี2550 ปรับปรุงหลักสูตรปริญญาตรีสาขาการบัญชี เป็น บัญชีบัณฑิต
- ปี2553 ปรับปรุงหลักสูตรปริญญาตรีสาขาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ เป็น สาขาระบบสารสนเทศทางธุรกิจ
- ปี2554 เปิดสอนระดับปริญญาตรีโท สาขาการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MBA focus on SME management)

วิสัยทัศน์ (Vision)

“คณะบริหารธุรกิจมุ่งผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติที่มีคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน”

พันธกิจ (Mission)

1. ผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีให้มีคุณภาพ มีคุณธรรมและจริยธรรม
2. สร้างงานวิจัยให้สอดคล้องและเกิดประโยชน์แก่สังคม
3. ให้บริการวิชาการที่มีคุณค่าแก่สังคม
4. ทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทยและรักษาสิ่งแวดล้อม

หลักสูตรที่เปิดดำเนินการในปัจจุบัน

การเรียนการสอนในคณะบริหารธุรกิจ เป็นการศึกษาด้านการบริหารจัดการซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญอย่างยิ่งของการพัฒนาธุรกิจไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ รวมทั้งการดำเนินงานขององค์กรอื่นๆที่ไม่ใช่ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจได้ตระหนักถึงภาระหน้าที่ในการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาชีพ และมีคุณธรรม เพื่อตอบสนองการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี จึงได้เปิดหลักสูตรทางด้านบริหารธุรกิจ 4 หลักสูตร ได้แก่ การบัญชี การตลาด การจัดการ และระบบสารสนเทศ และเพื่อให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงด้านวิชาชีพ รวมทั้งประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นทีม คณะจึงได้จัดให้มีระบบสหกิจศึกษาและการฝึกงานให้นักศึกษาได้นำความรู้ที่ได้เล่าเรียนมาใช้ในชีวิตจริง

2. การดำเนินการฝึกงานของคณะบริหารธุรกิจ

1. นักศึกษาติดต่อสถานประกอบการทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนที่ยินดีรับนักศึกษาฝึกงาน เพื่อขอทราบจำนวนที่สามารถรับนักศึกษา
2. คณะฯ ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์รับนักศึกษาเข้าฝึกงานในสถานประกอบการพร้อมรายชื่อนักศึกษาฝึกงาน และแบบตอบรับนักศึกษาฝึกงาน
3. คณะฯ เตรียมเอกสารเพื่อส่งตัวนักศึกษาออกฝึกงาน
4. ปฐมนิเทศศึกษาก่อนออกฝึกงาน
 - 4.1 ชี้แจงรายละเอียด และการปฏิบัติตนในการออกฝึกงาน ควรปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะผ่านการฝึกงาน
 - 4.2 มอบเอกสาร (หนังสือส่งตัว) พร้อมสมุดบันทึกการฝึกงาน และเอกสารประเมินผลการฝึกงานเพื่อนำไปในวันรายงานตัว
5. การนิเทศนักศึกษาฝึกงาน อาจารย์ที่ได้รับมอบหมายออกนิเทศ และทำรายงานนิเทศ
6. สถานประกอบการส่งนักศึกษากลับสถานศึกษา (ครบกำหนดฝึกงาน)
 - 6.1 สถานประกอบการส่งตัวนักศึกษากลับ พร้อมแบบประเมินผลการฝึกงาน
 - 6.2 นักศึกษาฝึกงานรายงานตัวพร้อมส่งแบบประเมินผลการฝึกงาน
7. ตรวจสอบและสรุปผลการประเมินของสถานประกอบการ ส่งงานทะเบียน

8. รายงานผล และสรุปการประเมินนักศึกษาฝึกงานของสถานประกอบการ

3. แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกงาน

3.1 ความหมายของการฝึกงาน

พิมพ์ ฉายอรุณ (2545 : 13) ได้ให้ความหมายของการฝึกงานว่า เป็นการฝึกงานนอกสถานที่ของนักศึกษา โดยการส่งไปปฏิบัติจริงในแหล่งวิทยาการ และเป็นกระบวนการวัดประสบการณ์ ความพร้อม ให้แก่นักศึกษา เพื่อฝึกหัดทักษะในวิชาชีพ รู้จักวิธีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการทำงานในสถานประกอบการ และเข้าสู่งานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อมรา ใจบำรุง (2545 : 13) ได้ให้ความหมายของการฝึกงานว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้และหาประสบการณ์จากการทำงานจริง โดยมีผู้ชำนาญงานแนะนำการทำงานให้กับผู้ฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานจริง และให้เกิดความสามารถในการทำงานที่ดี สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ

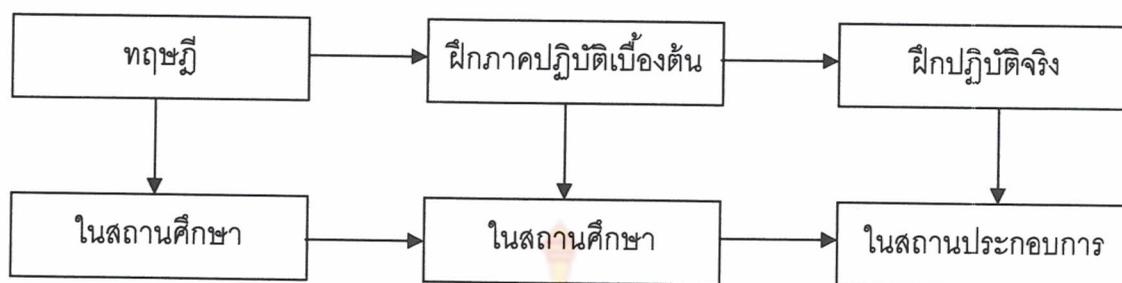
สิริกาญจน์ ปรีชาหาญ (2546 : 18) ได้ให้ความหมายของการฝึกงานว่า เป็นกระบวนการที่จะทำให้นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกได้มีความรู้ ความเข้าใจ มีประสบการณ์และทักษะในการทำงาน เพื่อเตรียมความพร้อมแผนการก้าวไปสู่โลกของการประกอบอาชีพ การฝึกงานจะทำให้ นักศึกษาหรือเยาวชนมีความพร้อม ที่จะเป็นผู้เชื่อมโยงช่องว่าง ระหว่างการศึกษาและการทำงานให้สัมพันธ์กัน

สถาพร มังกร (2550 : 15) ได้ให้ความหมายของการฝึกงานว่า เป็นกระบวนการที่นักศึกษา นำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการศึกษาในสถานศึกษาไปฝึกปฏิบัติจริง ในสถานประกอบการเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนจบการศึกษา ทำให้นักศึกษามีคุณภาพตรงตามที่สถานประกอบการ ต้องการ และเพื่อให้นักศึกษาสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการฝึกงานจริงไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพต่อไป

กล่าวโดยสรุป การฝึกงานเป็นกระบวนการฝึกหัดทักษะวิชาชีพของผู้เรียน ให้มีทักษะพร้อมที่จะออกไปสู่งานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการนำความรู้ที่ได้ศึกษามาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติมาใช้ในการฝึกงาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนจบการศึกษา และให้นักศึกษาฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น ที่สำคัญเป็นการเสริมสร้างสมรรถภาพในการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป

3.2 ความสำคัญของการฝึกงาน

การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพที่จะส่งผลให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ด้วยคามมั่นใจนั้น จำเป็นต้องให้ผู้เรียนเรียนรู้ครบทั้งสามส่วน คือ ทฤษฎี ฝึกปฏิบัติเบื้องต้น และฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการตามแผนภาพข้างล่าง

ภาพที่ 2.1 กระบวนการพัฒนานักศึกษาฝึกงาน

การเรียนการสอนในส่วนแรก คือภาคทฤษฎีและการปฏิบัติเบื้องต้นนั้น เป็นส่วนที่จัดดำเนินการโดยสถาบันการศึกษา แต่ส่วนที่สาม คือ การฝึกปฏิบัติจริง ถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งต้องดำเนินการโดยสถานประกอบการ

การฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการ สามารถฝึกฝนให้นักศึกษาได้เรียนรู้และปฏิบัติการฝึกงานด้วยเครื่องมือ และอุปกรณ์ในการทำงานเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพในตลาดแรงงานต่อไป เพราะโดยปกติการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น ไม่สามารถจัดประสบการณ์จริงด้านการทำงานแก่นักศึกษาได้ เพราะสถานศึกษามีข้อจำกัดที่ไม่สามารถจะคงไว้ซึ่งความทันสมัยในด้านอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ตลอดจนวิธีการปฏิบัติได้ดังที่สถานประกอบการ อีกทั้งสถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอน และจัดประสบการณ์ในการทำงานให้กับนักศึกษาได้ในทุกแห่งทุกมุม (พิมพ์ร ฉายอรุณ. 2545 : 16 – 17)

3.3 รูปแบบการจัดฝึกงาน

วิรัช กุฑูทมาศ (อ้างอิงถึงใน สถาพร มังกร. 2550 : 18) ได้จำแนกรูปแบบของการฝึกงานเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ในเวลาราชการ (Full-time Course) เป็นหลักสูตรที่เรียนตามปกติในสถานศึกษาซึ่งจัดการฝึกงานนสถานประกอบการเป็นแบบ on the job training คือ เป็นขบวนการเรียนรู้และหาประสบการณ์จากการทำงานจริง จากคนงาน หัวหน้างาน ผู้ชำนาญงานพิเศษ หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายอบรม ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำการทำงานให้กับนักศึกษาฝึกงาน เพื่อให้มีความรู้ ความชำนาญและความสามารถในการทำงานมากขึ้น วิธีการจัดการฝึกงานอาจจัดตามช่วงเวลา ดังนี้

- 1.1 จัดฝึกงานในช่วงเวลาปิดภาคเรียนโดยใช้ระยะเวลาสั้นๆ วิธีนี้เป็นที่นิยมกันมาก

- 1.2 จัดการฝึกงานควบคู่ไปกับการเรียน อาจเป็นบางเดือน หรือตลอดภาคเรียนการศึกษา อาจฝึกงานในช่วงเช้าแล้วกลับมาเรียนในตอนเย็นก็ได้ วิธีนี้จะจัดก่อนการเรียนปีสุดท้ายของการศึกษา หลักสูตรนี้เรียกว่า Sandwich Course

2. นอกเวลาราชการ (Part-time Course) เป็นหลักสูตรที่เรียนนอกเวลาปกติ ซึ่งแบ่งเป็น 3 แบบ คือ

2.1 หลักสูตรในวันหยุด (Day-release Course) จัดขึ้นสำหรับผู้ที่มีงานทำเต็มเวลาทั้งวัน ผู้เรียนจะเรียนในวันหยุดงานประจำสัปดาห์ และในตอนเย็นหลังจากเลิกงาน อีกหนึ่งหรือสองครั้งต่อสัปดาห์ หลักสูตรนี้จัดขึ้นในประเทศสิงคโปร์

2.2 หลักสูตรแบบ Block Release เป็นหลักสูตรที่กำหนดให้ผู้เรียนที่จะออกฝึกงานได้เรียนวิชาต่างๆ ที่จำเป็นให้จบภายในเวลาจำกัด เพื่อให้มีระยะเวลาว่างช่วงหลังติดต่อกันยาวนานพอที่จะฝึกงานได้ กลุ่มผู้เรียนจะฝึกงานหมุนเวียนกันไป

2.3 หลักสูตรเรียนภาคค่ำ (Evening Course) คล้ายกับหลักสูตรในข้อ 2.1 แต่เปลี่ยนเวลาเรียนเป็นตอนค่ำ สามหรือสี่ครั้งต่อสัปดาห์

3.4 หลักการจัดฝึกงาน

หลักในการจัดฝึกงานร่วมกันของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. การเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาต้องประกอบด้วยลักษณะ 2 ประการ คือ

1.1 ความรู้พื้นฐานด้านแนวความคิด ความรู้ ทักษะความเข้าใจ และเจตคติที่มีต่อวิชาชีพเป็นสิ่งที่จำเป็นพิเศษ สำหรับการเตรียมนักศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ

1.2 ความรู้ แนวความคิด ทักษะ และเจตคติที่ดีของนักศึกษาแต่ละคน ที่ควรจะมีเป็นพิเศษต่อการฝึกงานอาชีพ ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน และการประกอบอาชีพในอนาคต

2. เลือกสถานที่ฝึกงาน ซึ่งตามปกติแล้วควรจะมีหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำด้านประสบการณ์ที่จะจัดให้แก่ นักศึกษา เพื่อเพิ่มความสามารถในการประกอบอาชีพต่อไป

3. นักศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ ตามจุดมุ่งหมายของวิชาชีพ กล่าวคือ เป็นการเตรียมนักศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ

4. จัดเตรียมรายวิชาต่างๆ ที่จะช่วยพัฒนาความรู้ ด้านอาชีพ ทักษะ แนวคิด ตลอดจนเจตคติที่จำเป็นสำหรับนักศึกษา ก่อนที่จะออกไปฝึกงานอาชีพ

5. วางแผนการฝึกงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน โดยการเขียนเป็นโครงการ หรือคู่มือเพื่อเป็นการชี้แนะว่า นักศึกษาจะได้เรียนรู้ทักษะอะไร ที่ไหน เมื่อไร กับใคร เป็นต้น การวางแผนดังกล่าว อาจจะได้มาจากการวิเคราะห์ลักษณะงาน ผู้รับผิดชอบ และหน้าที่ผู้เข้ารับการฝึกต้องปฏิบัติเป็นต้น

6. จัดการนิเทศการฝึกงานอาชีพอย่างเพียงพอ ซึ่งวิธีดังกล่าวนี้จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับบุคลากรที่มีส่วนรับผิดชอบในโครงการฝึกอาชีพ เช่น นายจ้างเจ้าของสถานประกอบการ ผู้จัดการ นายช่างหรือเจ้าหน้าที่หรือเทคนิคในสถานประกอบการนั้นๆ ตลอดจนอาจารย์นิเทศ เป็นต้น

7. กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่ทำหน้าที่ในการประสานงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวมีคุณสมบัติอย่างพอเพียง ในด้านความรู้ ความสามารถ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ

8. จัดเวลาในการประสานอย่างเพียงพอ โดยคำนึงถึงจำนวนผู้เข้ารับการศึกษา และบริเวณที่ตั้งของสถานที่ฝึกงานอาชีพ เพื่อที่จะทำให้ผู้ประสานงานสามารถดำเนินการบริหารจัดการจัดการและปรับปรุงการฝึกงานอาชีพได้อย่างเต็มที่

9. จัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพราะการเรียนการสอนนั้น ต้องมีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียน

10. กำหนดนโยบายและดำเนินนโยบายด้านวิชาอาชีวศึกษาของสถาบันการศึกษาให้สอดคล้องกับโครงการฝึกงานอาชีพที่กำหนดไว้ เพราะการดำเนินการดังกล่าว มีความจำเป็นต่อสถานประกอบการ ความรับผิดชอบ และหน้าที่ของผู้ประสานงาน

11. มีการจัดบันทึก หรือมีทะเบียนบันทึกเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพที่มีระบบ ระเบียบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรจะมีข้อมูลเป็นระเบียบสะสม เพื่อติดตามผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของผู้รับการศึกษา

12. ควรรับฟังความคิดเห็น และปฏิบัติตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการซึ่งอาจจะได้แก่ เจ้าของสถานประกอบการ ผู้ปกครอง นักศึกษา และตัวแทนของสถานศึกษาในการบริหารและประสานงาน (สิริกาญจน์ ปรีชาหาญ, 2546 อ้างถึงใน สถาพร มังกร, 2550 : 20)

3.5 หน้าที่ของสถานศึกษาในการจัดการฝึกงาน

กรมอาชีวศึกษา (จันทร์หา ยินดียม. 2539 อ้างถึงใน สถาพร มังกร, 2550 : 20) ได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของสถานศึกษาในการจัดการฝึกงานให้กับนักศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาให้คำปรึกษานักเรียน - นักศึกษา และผู้ปกครองที่มีปัญหาในด้านต่างๆ ตลอดจนทำหน้าที่ประสานงานกับฝ่ายในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน - นักศึกษา เกี่ยวกับการฝึกงาน

2. ให้คำปรึกษา แนะนำ วางแผนการฝึกงานให้แก่ นักเรียน - นักศึกษา

3. ติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการ เพื่อการฝึกงานและจัดหางานให้แก่ นักเรียน นักศึกษา

4. จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ

5. ติดตามผล

6. ประเมินผลงาน

7. วิจัยสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากการฝึกงานและหาแนวทางแก้ไข

6. ขั้นตอนการจัดส่งนักศึกษาฝึกงาน

พิมพ์ร ฉายอรุณ (2545 : 20 – 22) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดส่งนักศึกษาฝึกงาน โดยแบ่งขั้นตอนเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ๆ คือ

1. ขั้นเตรียมการ เป็นการเตรียมการก่อนจัดส่งนักศึกษาไปฝึกงานยังสถานประกอบการ สถานศึกษาจะต้องสำรวจและคัดเลือกให้ได้สถานประกอบการที่เหมาะสมกับการเป็นสถานฝึกงาน อาชีพของนักศึกษา ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติงาน
- 1.2 จัดทำปฏิทินฝึกงาน
- 1.3 จัดเตรียมเอกสารประกอบการฝึกงาน
- 1.4 สำรวจความต้องการของสถานประกอบการในการรับนักศึกษาฝึกงาน
- 1.5 แต่งตั้งอาจารย์นิเทศการฝึกงาน

2. ขั้นดำเนินการ เป็นการจัดส่งนักศึกษาไปฝึกงานอาชีพ ขั้นนี้สถานศึกษาจะต้องให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เข้าใจความสำคัญของการฝึกงาน ต้องจัดส่งผู้รับผิดชอบ นิเทศ ควบคุม ติดตาม ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ประชุมชี้แจงขั้นตอนการฝึกงาน
- 2.2 นักศึกษายื่นความจำนงขอฝึกงาน
- 2.3 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์
- 2.4 แจ้งผู้ปกครองเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาออกฝึกงาน
- 2.5 ปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกงาน
- 2.6 ส่งตัวนักศึกษาฝึกงาน
- 2.7 ประชุมอาจารย์นิเทศ
- 2.8 นิเทศนักศึกษาฝึกงาน

3. ขั้นประเมิน เป็นการดำเนินงานร่วมกับระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการโดยทางสถานศึกษา จะต้องจัดทำเครื่องมือในการบันทึกการฝึกงาน และการประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษาอย่างชัดเจน ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษา
- 3.2 ขอบคุณสถานประกอบการ
- 3.3 สรุปผลการฝึกงานและประเมินผลโครงการ

3.6 ประโยชน์ของการส่งนักศึกษาออกฝึกงาน

การจัดส่งนักศึกษาออกฝึกงานในสถานประกอบการ ถ้าสถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมมือกันเป็นอย่างดี จะทำให้เกิดประโยชน์ ซึ่ง พิมพ์ร ฉายอรุณ (2545 อ้างถึงใน สถาพร มังกร. 2550 : 28) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อนักศึกษาฝึกงาน

- 1.1 รู้จักวิธีประยุกต์ทฤษฎีให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน
- 1.2 เกิดทักษะในการปฏิบัติงานโดยรวม
- 1.3 รู้จักการปรับตนเองให้เข้าสู่สังคมได้อย่างเหมาะสม
- 1.4 เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองทางอ้อม

2. ประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา

- 2.1 ตรงเป้าหมายของการจัดหลักสูตร
- 2.2 เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ในงานแก่อาจารย์ผู้สอน ในฐานะที่เป็นผู้ควบคุมดูแลนักศึกษาที่ฝึกงานอย่างใกล้ชิด
- 2.3 เป็นการสร้างโอกาสให้นักศึกษาหางานทำได้ง่ายยิ่งขึ้น เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไป
- 2.4 เป็นการประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนรู้งานต่างๆ ด้วยตนเอง
- 2.5 ทำให้ง่ายต่อการขอความร่วมมือและช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ ในการส่งนักศึกษาฝึกงาน

4. บทบาทและความสำคัญภาคความร่วมมือของสถานประกอบการ

รวีวรรณ ชินตระกูล (อ้างถึงใน ฐากร อนุสรณ์พาณิชย์กุล. 2554 : 5) ได้กล่าวถึง ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษาไว้ว่า สถานศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกับสถานประกอบการ เนื่องจากหลายสาเหตุ อันได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ไม่สามารถปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้ทัน และส่งผลถึงคุณภาพของหลักสูตร และทักษะของนักเรียนไม่ตรงกับสภาพการมีงานทำ ทั้งในด้านฝีมือและบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ในการทำงาน ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาคน ได้สอดคล้องกับสภาพการทำงาน การเปลี่ยนแปลงสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี สถานศึกษาได้รับความร่วมมือกับสถานประกอบการหรือผู้ประกอบการ พอสรุปรูปแบบและวิธีการได้ดังนี้

1. การจัดนักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการ
2. ร่วมสัมมนาทางวิชาการ
3. จัดตลาดนัดแรงงาน
4. การศึกษาดูงาน
5. การให้ข้อมูลหรือบทสัมภาษณ์
6. การสนับสนุนวิทยากร บรรยายให้ความรู้ฝึกอบรม
7. การสนับสนุนงานวิจัย
8. สนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์ และทุนการศึกษา

5. ประโยชน์ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษาได้รับ

1. ช่วยปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษา เช่น เป็นที่ปรึกษาในการพัฒนาหลักสูตรให้แก่สถานศึกษา
 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาที่มีความถนัด และมีโอกาสได้สัมผัสกับโลกของงานที่แท้จริง
 3. เปิดโอกาสให้อาจารย์ ผู้สอนมีโอกาสศึกษาดูงาน ฝึกงานแลกเปลี่ยนความรู้จากสถานประกอบการทั้งในด้านการปฏิบัติวิทยาการใหม่ๆ อย่างกว้างขวาง
 4. เป็นการประหยัดในการจัดซื้อเครื่องมือที่มีราคาแพง และค่าใช้จ่ายในการสร้างอาคารสถานที่ในการฝึกปฏิบัติของสถานศึกษา
 5. เปิดโอกาสให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการทำงานวิจัยกับสถานประกอบการหรือขอทุนวิจัยจากสถานประกอบการ
 6. เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรในสถานศึกษาโดยสถานศึกษาไม่ต้องหาบุคลากรเพิ่มเป็นจำนวนมาก
 7. เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน สถานศึกษาอาจเชิญวิทยากรจากสถานประกอบการให้ความรู้แก่คณะอาจารย์และนักเรียนในเรื่องต่างๆ
 8. สถานศึกษาอาจได้บุคลากร (ผู้ชำนาญการ) จากสถานประกอบการ มาเป็นอาจารย์พิเศษ
 9. นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ตรงในระหว่างการฝึกและได้รู้จักกับบุคคลอื่นๆ เพื่ออาชีพรู้จักงาน นอกจากนี้ยังรู้ช่องทางหางานมากยิ่งขึ้น
- ประโยชน์ที่สถานประกอบการได้รับ
1. ประหยัดงบประมาณ และบุคลากร เพื่อที่จะใช้ในการผลิตแรงงานของตน
 2. ได้รับบริการทางวิชาการจากสถานศึกษา ในส่วนที่สถานประกอบการยังขาดอยู่
 3. ก่อให้เกิดการค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาผลผลิตของสถานประกอบการ
 4. กระตุ้นให้บุคลากรของสถานประกอบการที่การตื่นตัวต่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถ
 5. ทำให้ประสิทธิภาพผลของสถานประกอบการในระยะเวลายาวดีขึ้น
 6. ทำให้ภาพพจน์ของสถานประกอบการในสายตาสังคมดีขึ้น เกิดความเข้าใจและเห็นความสำคัญของประโยชน์ส่วนร่วมที่จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศในส่วนรวมดีขึ้น
 7. มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับปัจจุบัน
 8. ทำให้ทราบความต้องการของตลาดแรงงาน
 9. ทำให้สถานประกอบการรู้จักหน่วยงานอื่นมากขึ้น ช่วยให้คำปรึกษาหารือในเรื่องต่างๆ ง่ายขึ้น
 10. ช่วยทำให้เข้าใจระบบการบริหารของสถานศึกษาดีขึ้น

ประโยชน์ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับ

1. ช่วยประหยัดงบประมาณการลงทุนเพื่อการศึกษา
2. ช่วยจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับเศรษฐกิจและสังคม ในแผนพัฒนาฯ ฉบับปัจจุบัน โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรม ธุรกิจบริการ
3. ช่วยกันร่วมมือผลิตกำลังคนเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมปัจจุบัน
4. ช่วยแก้ปัญหาที่จะมีผลกระทบต่อภาวะการดำเนินงานของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ
5. ทำให้ทราบความต้องการของตลาดแรงงาน
6. ช่วยในการวางนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต
7. ช่วยทำให้หน่วยงานมีความสัมพันธ์กันดียิ่งขึ้น

6. ปัจจัยที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

สุเมธ วงศ์บุญยง (2544 อ้างถึงใน นันทวิ วุฒิภรณ์. 2551: 14) กล่าวถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานจะแบ่งปัจจัยที่ใช้ประเมินพนักงานออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ประเมินผลสำเร็จของงาน (Job Accomplishment) หมายถึง การประเมินว่าพนักงานคนนั้นได้ทำงานที่มอบหมายได้สำเร็จหรือไม่มากน้อยเพียงใด โดยประเมินในเรื่องคุณภาพของงานที่ทำ (Quality) และปริมาณของงานที่ทำ (Quantity) ความถูกต้องของงาน (Accuracy)
2. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน (Job Behavior) หมายถึง การประเมินพฤติกรรมที่มีส่วนช่วยให้งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จหรือเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จของงาน อาทิ เช่น ความไว้วางใจ (Dependability) ความร่วมมือ (Co-operation) ความละเอียดรอบคอบ (Carefulness) ความขยันหมั่นเพียร (Laudatory) ทักษะคติต่องาน (Attitude) การทำงานสม่ำเสมอ (Attendance) การตรงต่อเวลา (Punctuality) เคารพกฎระเบียบ (Adherence to Company Regulation) ความปลอดภัย (Safety) การให้บริการ (Service) การใช้ทรัพย์สินอย่างสมเหตุผล (Cost Consciousness) ประเมินความรู้ในการทำงาน (Job Knowledge) หมายถึง ประเมินดูความรู้ที่เกี่ยวกับงานรวมถึงความสนใจที่จะขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมที่จะเป็นประโยชน์กับงานด้วยปัจจัยที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ ความรู้เรื่องผลิตภัณฑ์ (Product Knowledge) ความรู้เกี่ยวกับวิธีทำงานในงาน (Job Knowledge) ทักษะในการบริหาร (Management Skills) ความสามารถในการใช้เครื่องมือในการทำงาน (Ability to Use Equipment) ทักษะในการทำงาน (Working Skills)
3. ประเมินศักยภาพ (Potential) หมายถึง ประเมินดูขีดความสามารถของพนักงานหรือที่เรียกว่าดู “แวว” พนักงานว่าจะสามารถก้าวหน้าต่อไปได้มากน้อยเพียงใด การประเมินศักยภาพนี้อาจได้จากปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ความเป็นผู้นำ (Leadership) การใช้ดุลยพินิจ (Judgment) บุคลิกภาพลักษณะ (Personality) ความฉลาด (Intelligence) ความสามารถในการปรับตัว

(Adjustability) ความสามารถในการเรียนรู้ (Ability to learn) สุขภาพ (Health) ความสามารถในการพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา (Ability to Develop Subordinate) ความคิดริเริ่ม (Initiative) ความภักดี (Loyalty) ความสามารถในการพัฒนาตนเอง (Self Development Ability) ความสามารถในการทำงานภายใต้การกดดัน (Ability to Work Under Pressure)

7. คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา

นันทวดี วุฒิกรณ์ (2551: 15 – 17) เพื่อให้การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยกระบวนการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด จึงได้กำหนดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ครูผู้สอนสามารถสังเกตได้ ขณะทำการสอน ดังนี้

ตารางที่ 2.1 พฤติกรรมบ่งชี้ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้
1. มีมนุษยสัมพันธ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. แสดงกิริยาท่าทางสุภาพต่อผู้อื่น 2. พุดจาสุภาพ 3. ช่วยเหลือผู้อื่น 4. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 5. ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น 6. ชื่นชมยินดีเมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จ 7. กล่าวคำขอบคุณ หรือขอโทษ ได้อย่างเหมาะสมสถานการณ์
2. ความมีวินัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อตกลงต่างๆ ได้แก่ แต่งกายถูกต้องตามระเบียบและข้อบังคับตรงต่อเวลา รักษาสาธารณสมบัติ สิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่ครู – อาจารย์กำหนด 2. ประพฤติตนถูกต้องตามศีลธรรมอันดีงาม
3. ความรับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการเตรียมความพร้อมในการเรียนและการปฏิบัติงาน 2. ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่วางไว้ 3. ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ 4. ปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ 5. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด 6. มีความเพียรพยายามในการเรียนและการปฏิบัติงาน 7. ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนเอง

ตารางที่ 2.1 พฤติกรรมบ่งชี้ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
ผู้สำเร็จการศึกษา (ต่อ)

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้
4. ความซื่อสัตย์ สุจริต	8. ยอมรับผลกระทำของตนเอง 1. พุดจาความจริง 2. ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตน 3. ไม่ทุจริตในการสอบ 4. ไม่ลักขโมย
5. มีมนุษยสัมพันธ์	1. กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล 2. กล้าทักท้วงในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง 3. กล้ายอมรับความจริง 4. เสนอตัวเข้าแข่งขันหรือทำงานท้าทาย 5. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง
6. การประหยัด	1. ใช้วัสดุถูกต้องและเหมาะสมกับงาน 2. ปิดน้ำ ไฟ ทุกครั้งเมื่อเลิกใช้งาน 3. ใช้จ่ายเงินongส่วนรวมให้เกิดประโยชน์สูงสุด
7. ความสนใจใฝ่รู้	1. ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 2. ซักถามปัญหาข้อสงสัย 3. แสวงหาประสบการณ์และค้นหาความรู้ใหม่ๆ 4. มีความกระตือรือร้นในการเฝ้าหาความรู้ใหม่
8. การละเว้นสิ่งเสพติด	1. ไม่สูบบุหรี่ 2. ไม่ดื่มสุรา และของมีเมา 3. ไม่เสพสิ่งเสพติดอื่นๆ 4. ไม่เล่นการพนัน 5. หลีกเลี่ยงในการเข้าไปอยู่ในสถานที่ ที่มีการเล่นการพนัน
9. ความรักสามัคคี	1. ไม่ทะเลาะวิวาท 2. ร่วมมือในการทำงาน
10. ความกตัญญูกตเวที	1. ตระหนักในพระคุณครู อาจารย์ 2. มีสัมมาคารวะต่อครู อาจารย์ อย่างสม่ำเสมอ ทั้งต่อหน้า และ ลับหลัง 3. อาสาช่วยเหลืองาน ครู อาจารย์
11. ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	1. คิดสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม 2. มีความคิดหลากหลายในการแก้ปัญหา

ตารางที่ 2.1 พฤติกรรมบ่งชี้ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา (ต่อ)

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้
12. การพึ่งตนเอง	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ด้วยตนเอง 2. สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเอง 3. ทหารายได้พิเศษได้ด้วยตนเองเมื่อจำเป็น
13. ความปลอดภัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการคิด และวางแผนก่อนทำงาน 2. ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเอง 3. ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อผู้อื่น 4. ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อส่วนรวม
14. ความอดกลั้น	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีสติและสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี 2. ควบคุมกริยามารยาทในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุวัฒนา คชพลายุกต์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงานวิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 และเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงาน 3 ด้าน คือด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านบุคลิกภาพ โดยจำแนกตามสถานภาพของสถานประกอบการ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เจ้าของกิจการหรือผู้จัดการหรือหัวหน้าส่วนราชการ ซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง ส่วนหัวหน้าฝ่ายบุคคล และหัวหน้างานหรือผู้ควบคุมดูแลนักศึกษาฝึกงาน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการเปรียบเทียบ รายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงาน วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยหน่วยงานของรัฐบาลมีความพึงพอใจด้านบุคลิกภาพเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ ด้านทักษะ และด้านความรู้ ตามลำดับ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจมีความพึงพอใจด้านบุคลิกภาพเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ด้านความรู้ และด้านทักษะตามลำดับ หน่วยงานเอกชนมีความพึงพอใจด้านบุคลิกภาพเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ด้านทักษะ และด้านความรู้ตามลำดับ

2. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงาน วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้านมีความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และแต่ละด้านระหว่างหน่วยงานรัฐบาลและหน่วยงานเอกชนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชลลดา มงคลวนิช (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว และธุรกิจการโรงแรม มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาสูงกว่าสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการโรงแรมในเรื่อง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ กริยามารยาท ความเป็นผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ความอดทน การเคารพกฎระเบียบขององค์กร ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ขณะที่สถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการโรงแรม มีความพึงพอใจคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก แต่มีความพึงพอใจน้อยต่อคุณลักษณะเรื่องความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศอื่นๆ ของนักศึกษา

พบว่าสถานประกอบการในอุตสาหกรรมบริการมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.34 ทั้งนี้มีคุณลักษณะ 5 ประการที่สถานประกอบการมีความพึงพอใจมาก คือ คุณลักษณะเรื่องความมีมนุษยสัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ ความอ่อนน้อมถ่อมตน การทำงานร่วมกับคนอื่น และการเคารพกฎระเบียบขององค์กรซึ่งคุณลักษณะทั้ง 5 ประการนี้ควรจะได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้ดีขึ้น สำหรับคุณลักษณะที่ได้รับ ความพึงพอใจในระดับปานกลางควรปรับปรุงให้ได้รับความพึงพอใจในระดับมากหรือมากขึ้นโดยลำดับ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาของไทยสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อให้อาจแข่งขันกับนานาชาติประเทศได้

สถาพร มังกร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานของโรงเรียนเจมส์บริหารธุรกิจ จังหวัดหนองคาย จำนวน 4 ด้าน โดยจำแนกตามขนาดและประเภทของสถานประกอบการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นสถานประกอบการ จำนวน 116 แห่ง ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.097 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า Independent t-test และค่า F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานโรงเรียน เจมส์บริหารธุรกิจ จังหวัดหนองคาย โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก
2. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานโรงเรียน เจมส์บริหารธุรกิจ จังหวัดหนองคาย ที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านสองด้าน คือ ความรู้ ความสามารถและทักษะวิชาชีพ ความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านความมีวิสัยในตนเองและ ด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกัน
3. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานโรงเรียน เจมส์บริหารธุรกิจ จังหวัดหนองคาย ที่มีประเภทต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุระณา ศิลปรัตน์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการในสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน สาขาวิชารัฐศาสตร์ และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการ คุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงานสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ระหว่างผู้ประกอบการในสถานประกอบการแต่ละประเภท ดำเนินการวิจัยโดยวิธีวิจัยเชิงสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหน่วยงานราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานเอกชน จำนวน 143 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบ ค่าความแปรปรวนของกลุ่มข้อมูล

ผลจากการวิจัยพบว่า ความต้องการของผู้ประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการนำความรู้มาใช้ในการฝึกงาน ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการฝึกงาน และด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ทั้ง 3 ด้านมีความต้องการ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เฉลี่ยสูงสุดคือด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความซื่อสัตย์ สุจริต และมีคุณธรรม การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และการมีความตั้งใจและเอาใจใส่ในการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ในภาพรวมแต่ละด้านพบว่า ด้านการนำความรู้มาใช้ในการฝึกงาน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การเข้าใจคำสั่งในการปฏิบัติงาน รองลงมา มีปฏิญาณไหวพริบในการฝึกงาน และลำดับสุดท้าย มีความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการฝึกงาน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการวางตัวอย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ รองลงมา มีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม และลำดับสุดท้าย มีความสามารถในการควบคุมผู้อื่นให้ทำงาน และด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และมีคุณธรรม รองลงมา มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และลำดับสุดท้าย รู้จักใช้และดูแลทรัพยากรที่เหมาะสม

ผลการเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงานระหว่างสถานประกอบการแต่ละประเภท 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการนำความรู้มาใช้ในการฝึกงาน สถานประกอบการแต่ละประเภทมีความต้องการให้นักศึกษาฝึกงานนำความรู้มาใช้ในการฝึกงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในเรื่อง การนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการฝึกงาน และมีความสามารถในการวิเคราะห์ทางวิชาการอย่างมีเหตุผล และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ในเรื่องการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างฝึกงาน

2) ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการฝึกงาน สถานประกอบการแต่ละประเภทมีความต้องการให้นักศึกษาฝึกงานนำความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการฝึกงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในเรื่อง มีศิลปะในการประสานงานและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ในเรื่องมีความสามารถในการควบคุมผู้อื่นให้ทำงาน และมีความสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาได้

3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ สถานประกอบการแต่ละประเภทมีความต้องการให้นักศึกษาฝึกงานมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน

สุจิตรา สราวิช และคณะ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อการฝึกงานภายนอกของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ในปีการศึกษา 2548 เพื่อจัดเตรียมนักศึกษาให้มีความพร้อมก่อนออกฝึกงานจริง พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีความพึงพอใจเฉลี่ย 3.67 ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความพึงพอใจเฉลี่ย 4.23 ด้านความคิดสร้างสรรค์ในงาน มีความพึงพอใจเฉลี่ย 3.75 ระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกงานร้อยละ 60 เห็นว่าควรเป็น 2 เดือน เพื่อมีเวลาปรับตัวเข้ากับงานและเกิดทักษะในการทำงาน วิชาที่นักศึกษาควรจะได้เรียนก่อนออกฝึกงานคือวิชาพื้นฐานวิชาชีพ เช่น การผลิตสุกร การผลิตโคนม - โคน้ำ, การจัดการฟาร์มสัตว์ กายวิภาค และสรีรวิทยาของสัตว์ และควรจะมีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ ระบบงานสารบรรณ ระเบียบราชการ

สถาพร มังกร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานโรงเรียนเจมส์บริหารธุรกิจ จังหวัดหนองคาย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานของโรงเรียนเจมส์บริหารธุรกิจ จังหวัดหนองคาย จำนวน 4 ด้าน โดยจำแนกขนาดและประเภทของสถานประกอบการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นสถานประกอบการ จำนวน 116 แห่ง ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม เป็นแบบ

ประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า Independent t-test และค่า F-test ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานโรงเรียน เจมส์บริหารธุรกิจ จังหวัดหนองคาย โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก
2. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานโรงเรียน เจมส์บริหารธุรกิจ จังหวัดหนองคาย ที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านสองด้าน คือ ความรู้ ความสามารถและทักษะวิชาชีพ ความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านความมีวินัยในตนเอง และ ด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกัน
3. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานโรงเรียน เจมส์บริหารธุรกิจ จังหวัดหนองคาย ที่มีประเภทต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ธำกูร อนุสรณ์พาณิชย์กุล (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ผ่านการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาหลักสูตร บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยการวิจัยเป็นเชิง สำรวจ ซึ่งสำรวจความพึงพอใจของสถานประกอบการ จำนวน 35 ที่ ซึ่งสามารถสรุปได้ผลดังนี้

ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้าน ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านอื่นๆ สรุปได้ ดังนี้ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการในภาพรวมมีความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ด้านความรู้พื้นฐานในภาพรวมมีความพึงพอใจปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 ด้านคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวมมีความพึงพอใจมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ด้านอื่นๆ ได้แก่ การยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น การพัฒนาตนเอง การมีส่วนร่วมและการมีสัมมาคารวะ ในภาพรวมพบว่ามีความพึงพอใจมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55

สำนักส่งเสริมวิจัย สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง (2547) ทำการศึกษา เรื่อง ความพึงพอใจ ของผู้ประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2545 – 2546 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสารความสามารถเหมาะสมกับงาน การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารการทำงานอย่างมี ระบบ ความสามารถในสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา การแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ความชำนาญในการ

ปฏิบัติงานการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และการคิดตัดสินใจและการแก้ปัญหาส่วนอีก 1 รายการ อยู่ในระดับปานกลาง คือ การใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร

ส่วนคุณสมบัติผู้ประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีความซื่อสัตย์ ความขยัน สู้งาน และอดทนไม่ย่อท้อ มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน ความเสียสละ รักษาประโยชน์ของหน่วยงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย โดยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ได้แก่ เจ้าของกิจการ หรือ ผู้จัดการ หรือ หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้างาน หรือ ผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานรัฐบาลจำนวน 17 คน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจจำนวน 23 คน และ หน่วยงานเอกชนจำนวน 95 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 135 คน ซึ่งอยู่ในสถานประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าฝึกงานจำนวนทั้งสิ้น 135 แห่ง ประจำภาคเรียนที่ 1/2556 และภาคเรียนที่ 2/2557

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาสถานประกอบการ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ 5% ดังนี้

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย กำหนดขึ้นที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และให้ค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ซึ่งจะได้จำนวนตัวอย่างของประชากร โดยคำนวณหาได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	=	จำนวนตัวอย่าง
	N	=	จำนวนประชากร
	E	=	ค่าความคลาดเคลื่อน

$$\begin{aligned} \text{จำนวนตัวอย่าง} &= \frac{135}{1+135(0.05)^2} \\ &= 100.93 \approx 101 \text{ สถานประกอบการ} \end{aligned}$$

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยประเภทของกิจการ เป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Multiple Choices)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านระเบียบวินัย

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มีระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

และมีผลต่อการแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และตำราที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานเพื่อสร้างนิยามศัพท์

3.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน

3.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา α - Coefficient ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้เท่ากับ 0.965

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลไปให้กลุ่มตัวอย่างและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยติดตามรับแบบสอบถามกลับคืนมา โดยติดตามด้วยตนเองแล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมตรวจสอบความเรียบร้อย ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามอีกครั้ง จากนั้นจะคัดเลือกแบบสอบถาม และดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) นำแบบสอบถามที่คัดเลือกทั้งหมดมาลงหมายเลขประจำฉบับ โดยเรียงลำดับจาก 01 - 101

2) จัดทำคู่มือลงรหัส (Code Check)

3) นำข้อมูลทั้งหมดมาลงรหัส เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

4) วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) เป็นสถิติที่ใช้ในการสรุปบรรยายซึ่งค่าสถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าความถี่ (Frequencies) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบสมมติฐานใช้ทดสอบ One-way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานคณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย ผู้วิจัยได้นำข้อมูลตัวอย่างที่เก็บรวบรวมมาได้ จำนวน 101 ตัวอย่าง ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วมาวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทางสถิติตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานคณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ในบทนี้มีความหมายดังต่อไปนี้

n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่างสถานประกอบการ
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
SD	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	หมายถึง	ค่าที่ใช้พิจารณา F (F-Distribution)
Sig.	หมายถึง	ค่าสถิติแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเจ้าของกิจการ หรือ ผู้จัดการ หรือ หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้างาน หรือ ผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน จำนวน 101 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ประเภทของการดำเนินกิจการ โดยสรุปผลจากการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ดังแสดงผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

n = 101		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทของการดำเนินกิจการ		
รัฐบาล	14	13.9
เอกชน	68	67.3
รัฐวิสาหกิจ	19	18.8
รวม	101	100.0

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ตอบแบบสอบถามงานวิจัยซึ่งเป็นเจ้าของกิจการ หรือ ผู้จัดการ หรือ หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้างาน หรือ ผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน จำนวน 101 กลุ่มตัวอย่าง โดยแสดงผลดังนี้

ประเภทของการดำเนินกิจการ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 101 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานเอกชน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 67.3 รองลงมาเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 และหน่วยงานรัฐบาล จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน
คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน
ของนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย

ประเด็นวัดความพึงพอใจ	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม			
1.1 มีความรู้และความเข้าใจในคุณค่าแห่งวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ	4.61	0.600	มากที่สุด
1.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย เคารพและสามารถปฏิบัติ ตามกฎระเบียบของสถาบันและสังคม	4.27	0.720	มาก
1.3 สามารถบริหารเวลาและปรับวิถีชีวิตอย่างสร้างสรรค์ใน สังคม	4.50	0.610	มาก
1.4 มีจิตสำนึก และพฤติกรรมที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตนอย่างมีคุณธรรม	4.63	0.578	มากที่สุด
รวมด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.50	0.471	มาก
2. ด้านความรู้			
2.1 มีความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิด ทฤษฎี หลักการและ วิธีการทางวิชาชีพ	4.54	0.671	มากที่สุด
2.2 มีความรู้ ความเข้าใจในองค์ความรู้ทางสาขาวิชาที่ เกี่ยวข้องสามารถบูรณาการประสมประสานและนำมาประยุกต์ใช้ ได้อย่างเหมาะสม	4.56	0.518	มากที่สุด
2.3 มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพและ อื่นๆ โดยใช้วิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์	4.48	0.701	มาก
2.4 สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ การวิจัยและ วิชาชีพทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	4.48	0.593	มาก
รวมด้านความรู้	4.51	0.532	มากที่สุด
3. ด้านทักษะทางปัญญา			
3.1 สามารถสืบค้นข้อมูล ประมวลข้อมูล และแนวคิดต่างๆ เพื่อนำมาใช้นำมาใช้ในการระบุและวิเคราะห์ปัญหาอย่าง เหมาะสม	4.63	0.504	มากที่สุด
3.2 สามารถประยุกต์และบูรณาการความรู้และด้านอื่นที่ สัมพันธ์กัน ใช้ทักษะทางวิชาชีพและดุลยพินิจในการแก้ปัญหา รวมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ ในสถานการณ์ต่างๆ อย่าง สร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตัดสินใจ	4.29	0.638	มาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย

ประเด็นวัดความพึงพอใจ	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
3.3 สามารถติดตาม ประเมินผลสรุปประเด็นและรายงานผลได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน	4.40	0.618	มาก
รวมด้านทักษะทางปัญญา	4.44	0.492	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			
4.1 สามารถปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ	4.41	0.666	มาก
4.2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมขององค์กรได้เป็นอย่างดี	4.42	0.682	มาก
4.3 มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำหรือผู้ร่วมงาน	4.48	0.610	มาก
4.4 มีความรับผิดชอบในการพัฒนาความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.42	0.697	มาก
รวมด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.43	0.573	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
5.1 มีทักษะการใช้วิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อการตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือข้อโต้แย้ง	4.35	0.685	มาก
5.2 สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน รู้จักเลือกและใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม	4.57	0.589	มากที่สุด
5.3 สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคนิคการสื่อสารที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูล การแปลความหมายและการสื่อสารสารสนเทศ	4.72	0.472	มากที่สุด
รวมด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.55	0.456	มากที่สุด
6. ด้านระเบียบวินัย			
6.1 การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยและถูกระเบียบ	4.67	0.585	มากที่สุด
6.2 การตรงต่อเวลาและมาปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	4.70	0.592	มากที่สุด
รวมด้านระเบียบวินัย	4.69	0.533	มากที่สุด
รวม	4.52	0.431	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเจ้าของกิจการ หรือ ผู้จัดการ หรือ หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้างาน หรือ ผู้ควบคุมดูแล การปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน จำนวน 101 กลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย ในภาพรวมทุกด้าน มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}=4.52$ และ S.D. = 0.431) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแต่ละด้านผลดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความพึงพอใจภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.50$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยด้านย่อยในด้านนี้ที่กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจมากที่สุด คือ มีจิตสำนึก และพฤติกรรมที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนอย่างมีคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.63$) รองลงมา มีความรู้และความเข้าใจในคุณค่าแห่งวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.61$) สามารถบริหารเวลาและปรับวิถีชีวิตอย่างสร้างสรรค์ในสังคมมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.50$) และมีมีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย เคารพและสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบัน และสังคมมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.27$) ตามลำดับ

ด้านความรู้ กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความพึงพอใจภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.51$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยด้านย่อยในด้านนี้ที่กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจมากที่สุด คือ มีความรู้ ความเข้าใจในองค์ความรู้ทางสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องสามารถบูรณาการประสานและนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.56$) รองลงมา มีความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิด ทฤษฎี หลักการและวิธีการทางวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.54$) มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพและอื่นๆ โดยใช้วิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์ และสามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ การวิจัยและวิชาชีพทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากที่สุดเท่ากัน ($\bar{x}=4.48$) ตามลำดับ

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความพึงพอใจภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.44$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยด้านย่อยในด้านนี้ที่กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจมากที่สุด คือ สามารถสืบค้นข้อมูล ประมวลข้อมูล และแนวคิดต่างๆ เพื่อนำมาใช้ นำมาใช้ในการระบุและวิเคราะห์ปัญหาอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.63$) รองลงมา สามารถติดตาม ประเมินผลสรุปประเด็น และรายงานผลได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.40$) และสามารถประยุกต์และบูรณาการความรู้และด้านอื่นที่สัมพันธ์กัน ใช้ทักษะทางวิชาชีพและดุลยพินิจในการแก้ปัญหา รวมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ ในสถานการณ์ต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.29$) ตามลำดับ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความพึงพอใจภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x}=4.43$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยด้านย่อยในด้านนี้ที่กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจมากที่สุด คือ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำหรือผู้ร่วมงานมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมาก ($\bar{x}=4.48$) รองลงมา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ และวัฒนธรรมขององค์กรได้เป็นอย่างดี และมีความรับผิดชอบในการพัฒนาความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากเท่ากัน ($\bar{x}=4.42$) และสามารถปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมาก ($\bar{x}=4.41$) ตามลำดับ

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความพึงพอใจภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.55$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยด้านย่อยในด้านนี้ที่กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจมากที่สุด คือ สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคนิคการสื่อสารที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูล การแปลความหมาย และการสื่อสารสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.72$) รองลงมา สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน รู้จักเลือกและใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.57$) มีทักษะการใช้วิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อการตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือข้อโต้แย้งมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมาก ($\bar{x}=4.35$) ตามลำดับ

ด้านระเบียบวินัย กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความพึงพอใจภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.69$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยด้านย่อยในด้านนี้ที่กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจมากที่สุด คือ การตรงต่อเวลาและมาปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.70$) รองลงมา การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยและถูกระเบียบมีค่าเฉลี่ยของข้อมูลในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.67$)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย โดยทดสอบสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานการวิจัย ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย แตกต่างกัน โดยกำหนดตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประเภทของการดำเนินกิจการ ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย โดยจำแนกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

และความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านระเบียบวินัย โดยทดสอบสมมติฐานใช้สถิติทดสอบ One way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ

ความพึงพอใจของ สถานประกอบการ	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.067	2	0.534	2.447	0.092
	ภายในกลุ่ม	21.370	98	0.218		
	รวม	22.437	100			
ด้านความรู้	ระหว่างกลุ่ม	3.651	2	1.826	7.243	0.001*
	ภายในกลุ่ม	24.702	98	0.252		
	รวม	28.353	100			
ด้านทักษะทางปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	1.671	2	0.836	3.634	0.030*
	ภายในกลุ่ม	22.535	98	0.230		
	รวม	24.207	100			
ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	3.504	2	1.752	5.838	0.004*
	ภายในกลุ่ม	29.413	98	0.300		
	Total	32.917	100			
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสารและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	1.250	2	0.625	3.135	0.048*
	ภายในกลุ่ม	19.546	98	0.199		
	Total	20.796	100			
ด้านระเบียบวินัย	ระหว่างกลุ่ม	3.105	2	1.552	6.009	0.003*
	ภายในกลุ่ม	25.321	98	0.258		
	รวม	28.426	100			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.053	2	1.027	6.097	0.003*
	ภายในกลุ่ม	16.501	98	0.168		
	รวม	18.555	100			

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ประเภทของการดำเนินกิจการต่างกันมีระดับความพึงพอใจที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย ในภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายพบว่า มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

และความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านระเบียบวินัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านด้านคุณธรรม จริยธรรมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.4 แสดงการเปรียบเทียบรายคู่เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ในภาพรวม ด้วยวิธี Scheffe

ประเภทของการดำเนินกิจการ	\bar{x}	รัฐบาล	เอกชน	รัฐวิสาหกิจ
		4.17	4.59	4.51
รัฐบาล	4.17	-		
เอกชน	4.59	0.003*	-	
รัฐวิสาหกิจ	4.51	0.071	0.739	-

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า สถานประกอบการ มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานคณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ในภาพรวม พบว่าสถานประกอบการรัฐบาล และสถานประกอบการเอกชนมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.5 แสดงการเปรียบเทียบรายคู่เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านความรู้ ด้วยวิธี Scheffe

ประเภทของการดำเนินกิจการ	\bar{x}	รัฐบาล	เอกชน	รัฐวิสาหกิจ
		4.05	4.61	4.50
รัฐบาล	4.05	-		
เอกชน	4.61	0.001*	-	
รัฐวิสาหกิจ	4.50	0.046*	0.638	-

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า สถานประกอบการ มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานคณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านความรู้ พบว่าสถานประกอบการรัฐบาลมีความแตกต่างกับสถานประกอบการเอกชน และรัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.6 แสดงการเปรียบเทียบรายคู่เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านทักษะทางปัญญา ด้วยวิธี Scheffe

ประเภทของการดำเนินกิจการ	\bar{x}	รัฐบาล	เอกชน	รัฐวิสาหกิจ
		4.12	4.48	4.51
รัฐบาล	4.12	-		
เอกชน	4.48	0.038*	-	
รัฐวิสาหกิจ	4.51	0.075	0.982	-

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานคณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านทักษะทางปัญญา พบว่าสถานประกอบการรัฐบาล และสถานประกอบการเอกชนมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบรายคู่เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้วยวิธี Scheffe

ประเภทของการดำเนินกิจการ	\bar{x}	รัฐบาล	เอกชน	รัฐวิสาหกิจ
		3.96	4.51	4.49
รัฐบาล	3.96	-		
เอกชน	4.51	0.005*	-	
รัฐวิสาหกิจ	4.49	0.029*	0.990	-

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานคณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่าสถานประกอบการรัฐบาลมีความแตกต่างกับสถานประกอบการเอกชน และรัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบรายคู่เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยวิธี Scheffe

ประเภทของการดำเนินกิจการ	\bar{x}	รัฐบาล	เอกชน	รัฐวิสาหกิจ
		4.33	4.62	4.44
รัฐบาล	4.33	-		
เอกชน	4.62	0.030*	-	
รัฐวิสาหกิจ	4.44	0.505	0.116	-

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานคณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าสถานประกอบการรัฐบาล และสถานประกอบการเอกชนมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบรายคู่เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านระเบียบวินัย ด้วยวิธี Scheffe

ประเภทของการดำเนินกิจการ	\bar{x}	รัฐบาล	เอกชน	รัฐวิสาหกิจ
		4.32	4.80	4.55
รัฐบาล	4.32	-		
เอกชน	4.80	0.007*	-	
รัฐวิสาหกิจ	4.55	0.437	0.174	-

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานคณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จำแนกตามประเภทของการดำเนินกิจการ ด้านระเบียบวินัย พบว่าสถานประกอบการรัฐบาล และสถานประกอบการเอกชนมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์งานวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ได้แก่ เจ้าของกิจการ หรือ ผู้จัดการ หรือ หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้างาน หรือ ผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานรัฐบาลจำนวน 17 คน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจจำนวน 23 คน และ หน่วยงานเอกชนจำนวน 95 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 135 คน ซึ่งอยู่ในสถานประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าฝึกงานจำนวนทั้งสิ้น 135 แห่ง ประจำภาคเรียนที่ 1/2556 และภาคเรียนที่ 2/2557 โดยเลือกการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ 5% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 101 สถานประกอบการ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีคำถามแบบปลายปิด คำถามปลายเปิด และมีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าความถี่ (Frequencies) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบสมมติฐานใช้ทดสอบ One-way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

รายงานวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย ผู้วิจัยได้นำข้อมูลตัวอย่างที่เก็บรวบรวมมาได้จำนวน 101 ตัวอย่าง ซึ่งเป็นสถานประกอบการที่รับนักศึกษาฝึกงานประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นสถานประกอบการที่รับนักศึกษาฝึกงานประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จากกลุ่มตัวอย่าง 101 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 67.3 รองลงมาเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 18.8 และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 13.9 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเจ้าของกิจการ หรือ ผู้จัดการ หรือ หัวหน้า ส่วนราชการ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้างาน หรือ ผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน จำนวน 101 กลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย ในภาพรวมทุกด้านมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}=4.52$ และ S.D. = 0.431) และเมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจของปัจจัยในแต่ละด้าน ผลปรากฏว่า ปัจจัยลำดับที่ 1 ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญคือ ปัจจัยด้านระเบียบวินัย ($\bar{x}=4.69$) รองลงมา ปัจจัยด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x}=4.55$) ปัจจัยด้านความรู้ ($\bar{x}=4.51$) ปัจจัยด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x}=4.50$) ปัจจัยด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{x}=4.44$) ปัจจัยด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{x}=4.43$)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย โดยมีการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ประเภทของการดำเนินกิจการต่างกันมีระดับความพึงพอใจที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายพบว่า มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ

สื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านระเบียบวินัย แตกต่างกัน ส่วนด้านคุณธรรม จริยธรรมไม่แตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย สรุปได้ดังนี้

1.1 เจ้าของกิจการ หรือ ผู้จัดการ หรือ หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้างาน หรือ ผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานให้ระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย ในภาพรวมทุกด้านมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุวัฒนา คชพลายุกต์ , 2548) โดยพบว่าด้านที่ให้ระดับความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ด้านระเบียบวินัย รองลงมาคือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านทักษะทางปัญญา ตามที่ สุเมธ วงศ์บุญยง ((2544 อ้างถึงใน นันทวุฒิ วุฒิกรณ์. 2551: 14) ได้กล่าวถึง การแบ่งปัจจัยที่ใช้ประเมินพนักงาน โดยประเมินจาก ผลสำเร็จของงานพฤติกรรมในการทำงาน และศักยภาพ

ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่าระดับความพึงพอใจภาพรวมในระดับมาก โดยเฉพาะการมีจิตสำนึก และพฤติกรรมที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนอย่างมีคุณธรรม มีความรู้และความเข้าใจในคุณค่าแห่งวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ สามารถบริหารเวลาและปรับวิถีชีวิตอย่างสร้างสรรค์ในสังคม และมีมีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย เคารพและสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและสังคม

ด้านความรู้ พบว่าระดับความพึงพอใจภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะการมีความรู้ ความเข้าใจในองค์ความรู้ทางสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องสามารถบูรณาการประสมประสานและนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม มีความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิด ทฤษฎี หลักการและวิธีการทางวิชาชีพ มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพและอื่นๆ โดยใช้วิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์ และสามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ การวิจัยและวิชาชีพทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า ระดับความพึงพอใจภาพรวมในระดับมาก โดยเฉพาะสามารถสืบค้นข้อมูล ประมวลข้อมูล และแนวคิดต่างๆ เพื่อนำมาใช้ นำมาใช้ในการระบุและวิเคราะห์ปัญหาอย่างเหมาะสม สามารถติดตาม ประเมินผลสรุปประเด็นและรายงานผลได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และสามารถประยุกต์และบูรณาการความรู้และด้านอื่นที่สัมพันธ์กัน ใช้ทักษะทางวิชาชีพและดุลยพินิจในการแก้ปัญหา รวมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ ในสถานการณ์ต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตัดสินใจ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า ระดับความพึงพอใจภาพรวมในระดับมาก โดยเฉพาะการมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำหรือผู้ร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมขององค์กรได้เป็นอย่างดี และมีความรับผิดชอบในการพัฒนาความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าระดับความพึงพอใจภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคนิคการสื่อสารที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูล การแปลความหมาย และการสื่อสารสารสนเทศ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน รู้จักเลือกและใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีทักษะการใช้วิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อการตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์ และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือข้อโต้แย้ง

ด้านระเบียบวินัย พบว่าระดับความพึงพอใจภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะการตรงต่อเวลาและมาปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และการแต่งกายสุภาพเรียบร้อยและถูกระเบียบ

1.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ตามประเภทของการดำเนินกิจการ โดยรวมพบว่าแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สภาพการปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐบาลที่นักศึกษาฝึกงานมีลักษณะงานที่มีความคล้ายคลึงกันหรือเป็นรูปแบบที่ค่อนข้างเหมือนกัน ซึ่งแตกต่างจากหน่วยงานเอกชนที่นักศึกษาฝึกงานจะมีความหลากหลายของลักษณะงานที่ปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ สุวัฒน์ คชพลายุกต์ (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษา ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกงานวิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านบุคลิกภาพ

เมื่อพิจารณาด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่าไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุระณา ศิลปรัตน์ (2551 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาได้ศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการในสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน สาขาวิชารัฐศาสตร์ ด้านการนำความรู้มาใช้ในการฝึกงาน ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการฝึกงาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ โดยสถานประกอบการแต่ละประเภทมีความต้องการให้นักศึกษาฝึกงานมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ไม่แตกต่างกันในด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

เมื่อพิจารณาด้านความรู้ พบว่าแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาตุกร อนุสรณ์พาณิชย์กุล (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยสถานประกอบการต้องการให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในองค์ความรู้ทางสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องสามารถบูรณาการประสมประสานและนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม มีความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิด ทฤษฎี หลักการและวิธีการทางวิชาชีพ มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพและอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวะณา ศิลปรัตน์ (2551)

เมื่อพิจารณาด้านทักษะทางปัญญา พบว่า แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ต้องการให้นักศึกษาสามารถสืบค้นข้อมูล ประมวลข้อมูล และแนวคิดต่างๆ เพื่อนำมาใช้ นำมาใช้ ในการระบุและวิเคราะห์ปัญหาอย่างเหมาะสม สามารถติดตาม ประเมินผลสรุปประเด็นและรายงานผลได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และสามารถประยุกต์และบูรณาการความรู้และด้านอื่นที่สัมพันธ์กัน ใช้ ทักษะทางวิชาชีพและดุลยพินิจในการแก้ปัญหา

เมื่อพิจารณาด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสภาพร มังกร (2550) ซึ่งสถานประกอบการต้องการให้นักศึกษา ปฏิบัติงานได้อย่างขยันขันแข็ง มีความกระตือรือร้นต่องานในการปฏิบัติงาน และมุ่งมั่นในการทำงาน ให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สามารถให้ความช่วยเหลือและ อำนวยความสะดวกในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำหรือผู้ร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมของ องค์กรได้เป็นอย่างดี และมีความรับผิดชอบในการพัฒนาความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการและ วิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ต้องการให้นักศึกษาสามารถเลือกใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและ เทคนิคการสื่อสารที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูล การแปล ความหมาย และการสื่อสารสารสนเทศ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน รู้จักเลือกและใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม

เมื่อพิจารณาด้านระเบียบวินัย พบว่า แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปฏิบัติ ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อตกลงต่างๆ ได้แก่ แต่งกายถูกต้องตามระเบียบและข้อบังคับตรงต่อ เวลา รักษาสาธารณสมบัติ สิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่ครู - อาจารย์กำหนด

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. สถานประกอบการต้องการนักศึกษาที่มีจิตสำนึก และพฤติกรรมที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนอย่างมีคุณธรรม ดังนั้นเพื่อให้นักศึกษาพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยกระบวนการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด คณะฯ จึงได้ควรกำหนดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ครูผู้สอนสามารถสังเกตได้

2. สถานประกอบการต้องการนักศึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจในองค์ความรู้ทางสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องสามารถบูรณาการประสมประสานและนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม และสามารถสืบค้นข้อมูล ประมวลข้อมูล และแนวคิดต่างๆ เพื่อนำมาใช้นำมาใช้ในการระบุและวิเคราะห์ปัญหาอย่างเหมาะสม มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำหรือผู้ร่วมงาน

3. สถานประกอบการต้องการนักศึกษาที่สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคนิคการสื่อสารที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูล การแปลความหมาย และการสื่อสารสารสนเทศ ดังนั้น คณะฯ จึงควรอบรมให้นักศึกษาใช้อุปกรณ์สำนักงานก่อนนักศึกษาออกฝึกงาน

4. สถานประกอบการต้องการให้นักศึกษาตรงต่อเวลาและมาปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และแต่งกายสุภาพเรียบร้อยและถูกระเบียบ ทั้งนี้สิ่งที่จะบ่งบอกได้ว่านักศึกษามีระเบียบวินัยหรือไม่ นั่นก็คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อตกลงต่างๆ ได้แก่ แต่งกายถูกต้องตามระเบียบและข้อบังคับตรงต่อเวลา รักษาสาธารณะสมบัติ สิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่ครู – อาจารย์กำหนด และประพฤติตนถูกต้องตามศีลธรรมอันดีงาม

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการฝึกงานของนักศึกษา และโอกาสในการทำงานเมื่อนักศึกษาจบการศึกษา

2. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นและเก็บข้อมูลจากผู้ให้บริการ ซึ่งได้รับการบริการจากนักศึกษาฝึกงานโดยตรงอีกทางหนึ่งด้วย

บรรณานุกรม

- ชลลดา มงคลวนิช. ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการ
สหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย. มหาวิทยาลัยสยาม, 2550
- ฐากร อนุสรณ์พานิชกุล. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาหลักสูตร
บริหารธุรกิจกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ผ่านการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพ. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, 2554.
- นันทวดี วุฒิกรณ. คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต้องการในจังหวัด
ยะลา. การศึกษาอิสระ บธ.ม.(การจัดการทั่วไป). เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย, 2551
- พิมพ์ร ฉายอรุณ. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการที่มีต่อการรับนักศึกษาฝึกงาน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาพณิชยการม วิทยาลัยกรม
อาชีพศึกษาเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- สถาพร มังกร. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน
โรงเรียนเจมส์บริหารธุรกิจ จังหวัดหนองคาย. ปรินญาณิพนธ์ คศ.ม.(การบริหารการ
ศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550.
- สิริภาณูจน์ ปรีชาหาญ. ศึกษาความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดการ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาค ประเภทช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคใน
สถาบันการศึกษาอาชีวศึกษา ภาคกลาง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) .
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.
- สุจิตรา สรวาวิช และคณะ. การประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อการฝึกงานภายนอก
ของนักศึกษา คณะวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขต
กาฬสินธุ์. กาฬสินธุ์ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตกาฬสินธุ์, 2549
- สุระณา ศิลปรัตน์. การศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการในสถานประกอบการที่มีต่อ
นักศึกษาฝึกงาน สาขาวิชารัฐศาสตรศาตร์. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์, 2551
- สุวัฒนา คชพลายุกต์. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของนักศึกษา
ฝึกงานวิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง1. วิทยานิพนธ์
คศ.ม.(การบริหารการศึกษา). เพชรบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 2548
- อมรา ใจบำรุง. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานของโรงเรียน
พณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ. กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ความคิดเห็นของท่านผู้วิจัย จะเก็บรักษาเป็นความลับ โดยนำไปวิเคราะห์และประมวลผลแล้วนำเสนอในภาพรวมเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการวิจัยเท่านั้น จึงไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อท่าน

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

คณะผู้วิจัย

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหน่วยงาน/สถานประกอบการที่นักศึกษาฝึกงาน _____

ประเภทของการดำเนินกิจการ

1. รัฐบาล 2. เอกชน
 3. รัฐวิสาหกิจ 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน

คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย

คำชี้แจง โปรดแสดงความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษา ตามเกณฑ์การประเมินดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ดีมาก 4 หมายถึง ดี
 3 หมายถึง ปานกลาง 2 หมายถึง พอใช้
 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ต้องการ

หัวข้อประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. คุณธรรม จริยธรรม					
1.1 มีความรู้และความเข้าใจในคุณค่าแห่งวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ					
1.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย เคารพและสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและสังคม					
1.3 สามารถบริหารเวลาและปรับวิถีชีวิตอย่างสร้างสรรค์ในสังคม					
1.4 มีจิตสำนึก และพฤติกรรมที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน อย่างมีคุณธรรม					
2. ความรู้					
2.1 มีความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิด ทฤษฎี หลักการและวิธีการทางวิชาชีพ					
2.2 มีความรู้ ความเข้าใจในองค์ความรู้ทางสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง สามารถบูรณาการประสมประสานและนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม					
2.3 มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพและอื่น ๆ โดยใช้วิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์					
2.4 สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ การวิจัยและวิชาชีพทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง					
3. ทักษะทางปัญญา					
3.1 สามารถสืบค้นข้อมูล ประมวลข้อมูล และแนวคิดต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการระบุและวิเคราะห์ปัญหาอย่างเหมาะสม					

หัวข้อประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
3.2 สามารถประยุกต์และบูรณาการความรู้และด้านอื่นที่สัมพันธ์กัน ใช้ทักษะทางวิชาชีพและคุณพิณิจในการแก้ปัญหา รวมทั้งข้อเสนอแนะ แนวทางใหม่ ในสถานการณ์ต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตัดสินใจ					
3.3 สามารถติดตาม ประเมินผลสรุปประเด็นและรายงานผลได้อย่าง ถูกต้อง ครบถ้วน					
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
4.1 สามารถปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมี ประสิทธิภาพ					
4.2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และปรับตัวให้ เข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมขององค์กรได้เป็นอย่างดี					
4.3 มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สามารถให้ความช่วยเหลือและ อำนวยความสะดวกในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในบทบาท ของผู้นำหรือผู้ร่วมงาน					
4.4 มีความรับผิดชอบในการพัฒนาความรู้ความสามารถทั้งด้าน วิชาการและวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง					
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ					
5.1 มีทักษะการใช้วิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อการตัดสินใจอย่าง สร้างสรรค์และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือข้อโต้แย้ง					
5.2 สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน รู้จัก เลือกและใช้รูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม					
5.3 สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคนิคการสื่อสารที่ เหมาะสม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การแปลความหมาย และการสื่อสาร สารสนเทศ					
6. ระเบียบวินัย					
6.1 การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยและถูกระเบียบ					
6.2 การตรงต่อเวลาและมาปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ
ข้อบกพร่องที่ควรแก้ไข ปรับปรุง

1. _____

2. _____

3. _____

ทักษะที่ควรมีเพิ่มเติม

1. _____

2. _____

3. _____

****ขอขอบพระคุณในความกรุณาตอบแบบสอบถาม****